

Anti-pestprotocol

Basisschool De Springplank

Mei 2025

Inhoudsopgave

Waarom een anti-pestprotocol?	3
1. Pesten en Plagen.....	4
2. Preventieve maatregelen	4
3. Het anti-pestprotocol in 10 stappen.....	6
4. Omgangsregels	9

Waarom een anti-pestprotocol?

Op De Springplank zetten wij ons in voor het creëren van een veilig pedagogisch klimaat waarin leerlingen zich op een harmonieuze en positief prettige manier kunnen ontwikkelen. Sociaal-emotioneel leren heeft bij ons hoge prioriteit. Door middel van een preventieve aanpak (zie 2. Preventieve maatregelen) werken wij voortdurend aan een veilige en positieve groepsdynamiek.

Desondanks kan het voorkomen dat een leerling wordt gepest. Om te voorkomen dat een kind in conflict komt met zichzelf of de schoolomgeving, neemt De Springplank elk signaal van pestgedrag serieus. Leerkrachten, kinderen en ouders moeten alert zijn op het vroegtijdig herkennen van pestgedrag. Wanneer dit optreedt, is samenwerking tussen leerkrachten en ouders essentieel om actie te ondernemen.

Wanneer pesten ondanks de inspanningen van de school optreedt, wordt het anti-pestprotocol in zes stappen uitgevoerd (zie 3. Het anti-pestprotocol in 10 stappen).

1. Pesten en Plagen

Plagen en pestgedrag kunnen soms lastig te onderscheiden zijn. Plagen verwijst naar gedrag tussen gelijken, met een uitnodigend karakter en zonder dreiging. Het gaat vaak om onschuldige prikkels, waarbij er geen sprake is van systematisch bedreigen of het verstoren van de veiligheid van een kind. Pesten daarentegen heeft een systematisch en bedreigend karakter, wat de veiligheid en het welzijn van het kind aantast.

2. Preventieve maatregelen

De Springplank streeft ernaar pesten te voorkomen. Dit wordt gerealiseerd door de volgende maatregelen:

2.1 Kwink

Om sociaal-emotionele vaardigheden te ontwikkelen, maken we gebruik van Kwink, een wetenschappelijk onderbouwde online methode voor sociaal-emotioneel leren. Kwink ondersteunt niet alleen de ontwikkeling van sociaal-emotionele vaardigheden, maar biedt ook leerlijnen voor burgerschap en mediawijsheid. Het systematisch werken met Kwink creëert een sociale veilige omgeving waarin kinderen optimaal tot ontwikkeling kunnen komen.

Kwink richt zich op vijf sociaal-emotionele gedragscompetenties:

1. Zelfbewustzijn: Inzicht in eigen gevoelens, interesses, waarden en zelfvertrouwen.
2. Empathie: Inlevingsvermogen in anderen, het herkennen van en respecteren van verschillen.
3. Keuzes maken: Weloverwogen beslissingen nemen en verantwoordelijkheid voor eigen gedrag dragen.
4. Zelfmanagement: Omgaan met stressvolle situaties, emoties en doelgericht handelen.
5. Relaties aangaan: Samenwerking, sociale druk weerstaan en conflicten oplossen.

2.2 Klassenregels en anti-pestcontract

Aan het begin van elk schooljaar stelt iedere groep gezamenlijk klassenregels en een anti-pestcontract op (zie hoofdstuk 4. Omgangsregels De Gouden Anti-Pestregels van De Springplank). Deze worden door alle leerlingen ondertekend en in de klas opgehangen.

2.3 Intern vertrouwenspersoon

De intern vertrouwenspersoon op De Springplank is juf Marie-José. Zij kan door zowel leerlingen als ouders benaderd worden bij problemen die niet met de eigen leerkracht besproken kunnen worden. De vertrouwenspersoon wordt aan het begin van het schooljaar gepresenteerd om duidelijk te maken dat diegene altijd benaderd kan worden bij zorgen.

2.4 Pleinwacht

Gedurende de pauzes en 10 minuten voor schooltijd zijn er pleinwachters aanwezig op de speelplaats en/of het parkje in de grote pauze voor groep 5 t/m 8. Zij zorgen ervoor dat kinderen zich aan de gedragsregels houden. Bij probleemgedrag proberen kinderen eerst zelf een oplossing te vinden. Wanneer dit niet lukt, kunnen ze de pleinwacht om hulp vragen. Zij zullen in actie komen om het kind te helpen.

3. Het anti-pestprotocol in 10 stappen

Als er onverhoopt toch gepest wordt in je groep gaan wij op onze school als volgt te werk:

Stap 1 *Steun bieden aan het kind dat gepest wordt.*

Hierbij kan aan verschillende dingen gedacht worden. Het is leerkrachtafhankelijk en vooral persoonsafhankelijk welke wijze wordt gebruikt. De volgende mogelijkheden worden aangeboden:

- De leerkracht gaat samen met het gepeste kind in gesprek en probeert samen oplossingen te bedenken.
- Je kunt er ook voor kiezen het kind te laten opschrijven wat hij heeft meegemaakt en van daaruit samen oplossingen bedenken.
- Je zou de pestsituatie na kunnen spelen in een rollenspel.
- Met het gepeste kind samen een casus bekijken en deze situatie bespreken en oplossingen bedenken gericht op de situatie uit de casus.
- Gebruikmaken van pictogrammen van emoties (boos, verdrietig, lachend, huilend).
- Het kind kan de situatie tekenen en van daaruit een gesprek voeren.

Naast deze steun breng je de ouders van zowel de pester als de gepeste leerling op de hoogte. Ouders worden pas in stap 5 echt betrokken, maar het is belangrijk dat zij al eerder op de hoogte zijn.

Stap 2 *Steun de pester.*

Het is ook belangrijk om soortgelijke gesprekken met de pester te voeren om achter de oorzaken en achterliggende redenen te komen. Dus ook aan de hand van tekeningen, rollenspellen, schrijven of enkel spreken een goed gesprek te voeren. Ook hierbij kiest de leerkracht het middel wat het beste bij hem/haar past.

Stap 3 *Contact tussen de pester en het gepeste kind.*

Na het bespreken van de situatie en het bedenken van de mogelijke oplossingen met de pester, betrek je het gepeste kind bij het gesprek en gezamenlijk worden mogelijke oplossingen besproken.

Stap 4 *Met de groep bespreken.*

Deze acties onderneem je alleen als de situatie ernstig is en structureel.

- Praten over peestsituatie: Iedereen op de hoogte stellen wat er in de groep gebeurt. Met de groep de mogelijke oplossingen bespreken.
- De groep laten opschrijven hoe zij tegen de peestsituatie aankijken en vanuit dit 'verslag' een gesprek voeren met de groep en samen de mogelijke oplossingen bespreken.

Verder kun je ook creatieve of drama-activiteiten ondernemen om van daaruit de situatie te bespreken.

Stap 5 Ouders betrekken.

- Met de ouders van het gepeste kind in gesprek gaan, maar ook met de ouders van de pester in gesprek gaan (mogelijkheid om beide ouders een keer samen op gesprek te laten komen > ligt aan de situatie).
- Met de ouders van het gepeste kind én het gepeste kind in gesprek gaan. Met de ouders van de pester én het kind in gesprek gaan.

Stap 6 Oplossingen / straf / begeleiding organiseren.

Na alle activiteiten die in het teken hebben gestaan een compleet beeld te krijgen van het soort pestgedrag, de complete situatie en vooral de achterliggende oorzaken wordt daar een passende oplossing voor gezocht. Te denken valt aan:

- (Alternatieve) straf voor de pesters gericht op empathie/sociale vaardigheden ontwikkelen.
- Begeleiding organiseren voor de gepeste leerling (IB-er of schoolexterne deskundigen).
- Relatieherstel pesters-gepeste.
- Heen-en-weerschrift voor een bepaalde tijd tussen leerkracht en ouders.
- Eventueel relatieherstel tussen betrokken ouders van pesters en/of gepeste en school.
- Werken aan een positief klasklimaat in de groep waar gepest is, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de bronnen uit deze map.

Stap 7 Het team betrekken.

- Met een collega de peestsituatie bespreken
- Het team op de hoogte brengen middels “Op de Hoogte”

Stap 8 Oplossing bepalen en kenbaar maken.

Vanuit de mogelijke oplossingen voortkomend uit de vorige stappen wordt een definitieve oplossing gekozen. Deze wordt kenbaar gemaakt aan de betrokkenen en wordt ten uitvoer gebracht.

Stap 9 *Vinger aan de pols.*

Belangrijk om als leerkracht de vinger aan de pols te houden wanneer de rust is wedergekeerd. Vaak kan het sluimerend doorgaan en is de pester extra alert op ingrijpen van school. De gepeste durft niet altijd wéér aan de bel te trekken. Blijf alert of het probleem daadwerkelijk is weggenomen. Dit kan door tijdens pauzes extra op te letten (vaak gebeurt het pesten in vrije situaties) of door in gesprek te gaan met het gepeste kind of de pester(s). Ook kun je in gesprek gaan met klasgenootjes. Als de sfeer veilig en open is zullen zij wel eerlijk zijn als er gepest wordt, maar ze zullen niet altijd willen klikken. Soms omdat ze ook bang zijn om gepest te gaan worden of simpelweg omdat ze zich er niet mee willen bemoeien.

Belangrijk om als leerkracht na verloop van tijd contact op te nemen met de ouders van het gepeste kind of zij nog signalen van hun kind hebben opgepikt die zouden kunnen wijzen op dat het kind nog steeds gepest wordt.

Stap 10 *Voor de gepeste leerling.*

Wanneer je merkt dat in stap 9 de oplossingen niets opgeleverd hebben en het pesten door blijft gaan, gaat de leerkracht voor zichzelf de voorgaande stappen nog eens na. "Is er iets over het hoofd gezien? Zijn er nog andere oplossingen? Moet er iets herhaald worden?" Wanneer de leerkracht vervolgens merkt dat het pestprobleem voor de leerkracht en voor de school te groot gaat worden; als het kind psychische klachten gaat krijgen waar je als school geen hulp meer aan kan bieden, wordt het tijd om externe hulp in te gaan schakelen. De leerkracht kan samen met de intern begeleider Rots en Water inzetten, contact leggen met de GGD of andere externe instanties.

4. Omgangsregels

We hanteren omgangsregels op schoolniveau die we samen met het team hebben bepaald en opgesteld. We onderscheiden daarbij drie hoofdregels. Deze dienen als uitgangspunt voor het maken van de klassenregels:

1. Wij gaan op een positieve manier met elkaar om (respect)
2. Iedereen hoort erbij (acceptatie)
3. De school is van ons allemaal (om ervoor te zorgen dat de school netjes blijft / betrokkenheid)

Afspraken op schoolniveau ten aanzien van het omgaan met deze drie regels/uitgangspunten:

- Per jaargroep kunnen deze regels dus verschillend worden “ingekleurd”. Het is van belang dat deze regels in de eerste weken na de zomervakantie samen met de groep opgesteld worden (dan heb je er nog invloed op, doe je het pas na 6 weken, heeft de groep zich al “gezet” en zijn er al impliciete klassenregels gevormd die jij wel eens niet zou willen hebben). Het gaat hierbij specifiek om omgangsregels. Natuurlijk maak je in je groep ook regels en afspraken die betrekking hebben op een goede organisatie.
- Gebruik bij het opstellen van de klassenregels **De Gouden Anti-Pestregels van De Springplank**:

Dit vinden wij op onze school belangrijk:

- Ik mag mezelf zijn – Ik accepteer een ander kind zoals hij of zij is.
- Ik speel en werk respectvol samen met anderen.
- Ik let op mijn eigen spullen – Ik vraag altijd of ik iets van een ander mag lenen.
- Ik behandel iemand anders, zoals ikzelf ook behandeld wil worden.
- Ik luister naar een ander en heb respect voor een ander.
- Ik zeg STOP wanneer ik het niet fijn vind. Zodra er niet geluisterd wordt, stap ik naar de juf of meester.
- Ik probeer eerst zelf problemen op te lossen. Lukt dit niet, dan vraag ik om hulp.
- Ik gebruik alleen woorden die ikzelf ook fijn vindt om te horen. Ik scheld niet en gebruik geen grof taalgebruik.
- Ik weet het verschil tussen pesten en plagen.
- Ik vertel het op school en thuis wanneer er gepest wordt.

- In de eerste schoolweek na de zomervakantie worden de drie uitgangspunten in de klassen besproken. Daar worden ook met kinderen klassenafspraken gemaakt.
- Het is goed als de regels visueel gemaakt worden en zichtbaar zijn in het klaslokaal. Denk hierbij ook aan een officieel akkoord d.m.v. een handtekening/paraaf door elk kind.
- Om regels niet te laten wegzakken: Stel een regel van de week in/ regel in het zonnetje.